KOMISIJAS LĒMUMS

(2015. gada 1. oktobris)

par trešās valsts informēšanu par iespējamību, ka tai var noteikt nesadarbīgas trešās valsts statusu cīņā pret nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju

(2015/C 324/07)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2008. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1005/2008, ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju, un ar ko groza Regulas (EEK) Nr. 2847/93, (EK) Nr. 1936/2001 un (EK) Nr. 601/2004, un ar ko atceļ Regulas (EK) Nr. 1093/94 un (EK) Nr. 1447/1999 ([1]), un jo īpaši tās 32. pantu,

tā kā:

1. IEVADS

(1) Ar Regulu (EK) Nr. 1005/2008 ("NNN zvejas regula") ir izveidota Savienības sistēma, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu (NNN) zveju.

(2) NNN zvejas regulas VI nodaļā paredzēta procedūra attiecībā uz nesadarbīgu trešo valstu noteikšanu, pasākumiem attiecībā uz šādām valstīm, šādu valstu saraksta izveidošanu, svītrošanu no šāda saraksta, šāda saraksta publiskošanu un jebkādiem ārkārtas pasākumiem.

(3) Saskaņā ar NNN zvejas regulas 32. pantu Komisijai jāpaziņo trešām valstīm par iespējamību, ka tām var tikt noteikts nesadarbīgas trešās valsts statuss. Šādam paziņojumam ir pagaidu raksturs. Paziņojums jāpamato ar NNN zvejas regulas 31. pantā noteiktajiem kritērijiem. Turklāt Komisijai attiecībā uz paziņojumu saņēmušajām trešām valstīm ir jāveic visi minētās regulas 32. pantā noteiktie pasākumi. Konkrētāk, Komisijai paziņojumā jāiekļauj informācija par galvenajiem faktiem un apsvērumiem, kas ir šāda statusa noteikšanas pamatā, jānodrošina iespēja minētajām valstīm atbildēt un sniegt pierādījumus, kas atspēko statusa noteikšanu, vai – vajadzības gadījumā – jāiekļauj rīcības plāns situācijas labošanai un šajā nolūkā veiktie pasākumi. Komisijai jādod paziņojumu saņēmušajām trešām valstīm pietiekami daudz laika atbildēt uz paziņojumu un piemērots laikposms situācijas labošanai.

(4) Saskaņā ar NNN zvejas regulas 31. pantu Komisijai jānosaka tās trešās valstis, kuras tā uzskata par nesadarbīgām trešām valstīm NNN zvejas apkarošanā. Trešai valstij jānosaka nesadarbīgas trešās valsts statuss, ja tā nav izpildījusi pienākumus, kas saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem tai uzlikti kā karoga, ostas, piekrastes vai tirgus valstij, proti, veikt pasākumus, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu NNN zveju.

(5) Nesadarbīgas trešās valsts statusa noteikšana jāpamato ar visas tās informācijas pārbaudi, kas norādīta NNN zvejas regulas 31. panta 2. punktā.

(6) Saskaņā ar NNN zvejas regulas 33. pantu Padomei jāizveido nesadarbīgu trešo valstu saraksts. Šīm valstīm piemēro pasākumus, kas cita starpā izklāstīti NNN zvejas regulas 38. pantā.

(7) Karoga valsts atbildības un piekrastes valsts atbildības jēdziens ir nemitīgi pastiprināts starptautiskajās zvejniecības tiesību normās un tagad ir iestrādāts tajās kā pienācīgas pārbaudes pienākums, proti, pienākums pielikt vislielākās pūles un darīt visu iespējamo, lai aizkavētu NNN zveju, arī pienākums pieņemt nepieciešamos administratīvos un noteikumu izpildes pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka zvejas kuģi, kas peld ar attiecīgās valsts karogu, tās valstspiederīgie vai zvejas kuģi, kas darbojas tās ūdeņos, nav iesaistījušies darbībās, ar kurām pārkāpj piemērojamos jūras bioloģisko resursu saglabāšanas un pārvaldības pasākumus, un pārkāpuma gadījumā sadarboties un apspriesties ar citām valstīm, lai veiktu izmeklēšanu un vajadzības gadījumā uzliktu sankcijas, kas būtu pietiekamas, lai atturētu no pārkāpumu izdarīšanas un neļautu pārkāpējiem gūt labumu no nelikumīgajām darbībām.

([1]) OV L 286, 29.10.2008., 1. lpp.

(8) Saskaņā ar NNN zvejas regulas 20. panta 1. punktu nozvejas sertifikātus, kurus validējušas trešo valstu karoga valstis, pieņem ar nosacījumu, ka Komisija no attiecīgās karoga valsts ir saņēmusi paziņojumu par to, ka tā ir ieviesusi pasākumus attiecīgo trešo valstu zvejas kuģiem piemērojamo normatīvo aktu un saglabāšanas un pārvaldības pasākumu ieviešanai, kontrolei un izpildei.

(9) Saskaņā ar NNN zvejas regulas 20. panta 4. punktu Komisijai administratīvi jāsadarbojas ar trešām valstīm jomās, kas attiecas uz minētās regulas īstenošanu.

2. PROCEDŪRA ATTIECĪBĀ UZ KOMORU SALU SAVIENĪBU

(10) Komoru Salu Savienība (turpmāk "Komoru Salas") nav iesniegusi Komisijai savu karoga valsts paziņojumu saskaņā ar NNN zvejas regulas 20. pantu.

(11) No 2014. gada 4. līdz 8. maijam Komisija, ko atbalstīja Eiropas Savienības delegācija Maurīcijas Republikā, Komoru Salu Savienībā un Seišelu Republikā, apmeklēja Komoru Salas saistībā ar NNN zvejas regulas 20. panta 4. punktā paredzēto administratīvo sadarbību.

(12) Apmeklējuma mērķis bija pārbaudīt informāciju par pasākumiem, kurus Komoru Salas ieviesušas, lai īstenotu, kontrolētu un izpildītu normatīvos aktus un saglabāšanas un pārvaldības pasākumus, kas jāievēro tās zvejas kuģiem, un informāciju par pasākumiem, kurus Komoru Salas veikušas, lai izpildītu savus pienākumus cīņā pret NNN zveju.

(13) Galīgais apmeklējuma ziņojums Komoru Salām tika nosūtīts 2015. gada 3. jūnijā. Apmeklējuma laikā Komisija konstatēja, ka attiecībā uz būtiskajiem trūkumiem, kurus Komoru Salu iestādes 2011. gada oktobrī apņēmās novērst, uzlabojumi ir nelieli vai to nav vispār ([2]).

(14) Komoru Salas komentārus par galīgo ziņojumu neiesniedza.

(15) Komoru Salas ir Indijas okeāna tunzivju komisijas (*IOTC*) locekle un Indijas okeāna dienvidrietumu daļas zvejniecības komisijas (*SWIOFC*) locekle. Komoru Salas ir ratificējušas Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvenciju (*UNCLOS*).

(16) Eiropas Savienība un Komoru Salu Savienība ir parakstījušas partnerattiecību nolīgumu zivsaimniecības nozarē, kas patlaban ir spēkā ([3]).

(17) Lai novērtētu, kā Komoru Salas karoga, ostas, piekrastes vai tirgus valsts statusā pilda starptautiskos pienākumus, kuri paredzēti 15. apsvērumā minētajā starptautiskajā nolīgumā un kurus noteikušas tajā pašā apsvērumā minētās reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO), Komisija lūdza sniegt un analizēja visu informāciju, ko tā uzskatīja par nepieciešamu šā darba veikšanai. Patlaban zvejniecības pārvaldības tiesisko regulējumu Komoru Salās veido Zvejniecības un akvakultūras kodekss, kas izveidots ar 2007. gada 29. augusta Likumu Nr. 07-011/AU, un ministru vienošanos kopums.

(18) Komisija izmantoja arī informāciju, kas iegūta no pieejamajiem datiem, ko publicējušas attiecīgās RZPO, kā arī publiski pieejamo informāciju.

3. IESPĒJAMĪBA, KA KOMORU SALU SAVIENĪBU VAR NOTEIKT PAR NESADARBĪGU TREŠO VALSTI

(19) Saskaņā ar NNN zvejas regulas 31. panta 3. punktu Komisija analizēja Komoru Salu Savienībai kā karoga, ostas, piekrastes vai tirgus valstij noteiktos pienākumus. Minētajā analīzē Komisija ņēma vērā kritērijus, kas minēti NNN zvejas regulas 31. panta 4.–7. punktā.

3.1. NNN zvejas kuģu un NNN zvejas produktu tirdzniecības plūsmu regulāra konstatēšana un šajā ziņā veiktie pasākumi (NNN zvejas regulas 31. panta 4. punkts)

(20) Pamatojoties uz publiski pieejamo informāciju, kā arī Komisijas apkopoto un Komoru Salu iestāžu sniegto informāciju, Komisija ir konstatējusi, ka ir pierādījumi, ka 2010.–2015. gadā 20 Komoru Salu kuģi ir iesaistījušies NNN zvejas darbībās.

([2]) Informācija no http://ec.europa.eu/fisheries/news_and_events/press_releases/2011/20111031/index_en.htm.

([3]) Padomes 2006. gada 5. oktobra Regula (EK) Nr. 1563/2006, lai noslēgtu Partnerattiecību nolīgumu zivsaimniecības nozarē starp Eiropas Kopienu un Komoru Salu Savienību (OV L 290, 20.10.2006., 6. lpp.).

(21) Komisija ir konstatējusi, ka aptuveni 20 Komoru Salu kuģi darbojas ārpus Komoru Salu ekskluzīvās ekonomikas zonas (EEZ) bez Komoru Salu iestāžu atļaujies. Šāda situācija ir pretrunā ieteikumiem, kas izklāstīti Starptautiskā nelegālās, nereģistrētās un neregulētās zvejas aizkavēšanas, novēršanas un izskaušanas rīcības plāna (NNN zvejas SRP ([4])) 45. punktā, un *FAO* Rīcības kodeksa 8.2.2. punktam, kurā noteikts, ka karoga valstīm būtu jāpārliecinās par to, vai ikvienam kuģim, kam ir tiesības uz šīs valsts karogu un kas darbojas ārpus tās ūdeņiem, ir derīga atļauja. Iepriekš minētā situācija nozīmē, ka netiek ievēroti ieteikumi, kas iekļauti *FAO* Karoga valsts darbības brīvprātīgo vadlīniju ([5]) 29. un 30. punktā.

(22) No publiski pieejamās informācijas izriet, ka 2014. gadā divi Komoru Salu kuģi pārkraušanu citā kuģī ir veikuši jūrā pie Rietumāfrikas krastiem ([6]). Šīs darbības notika bez Komoru Salu iestāžu atļaujas. Nepietiekamā kontrole, ko veic Komoru Salas, ir pretrunā NNN zvejas SRP 49. punktam, kurā noteikts, ka karoga valstij jānodrošina, ka visi tās kuģi, kas iesaistījušies pārkraušanā citā kuģī, ir saņēmuši karoga valsts izdotu iepriekšēju atļauju un sniedz ziņojumus valsts iestādēm.

(23) Turklāt Komoru Salu iestādes atzina, ka uz Komoru Salu kuģiem, kas darbojas ārpus Komoru Salu EEZ, netiek attiecināti uzraudzības, kontroles un pārraudzības pasākumi. Šie kuģi neziņo Komoru Salu Zvejas uzraudzības centram (*FMC*) savu ģeogrāfisko pozīciju, nedz Komoru Salu iestādēm citu informāciju, piemēram, nozvejas datus vai informāciju par izkraušanu vai pārkraušanu citā kuģī. Pieļaujot minētos trūkumus, Komoru Salas pārkāpj *UNCLOS* 94. panta 1. un 2. punktu, kurā noteikts, ka ikvienai valstij ir faktiski jānodrošina sava jurisdikcija un sava karoga kuģu kontrole. Šāda situācija ir pretrunā arī ieteikumam NNN zvejas SRP 24. punktā, kurā prasīts nodrošināt zvejas darbību visaptverošu un faktisku kontroli, un ieteikumam NNN zvejas SRP 35. punktā, kurā noteikts, ka karoga valstij pirms kuģa reģistrācijas jāpārliecinās par to, ka tā var izpildīt savu pienākumu nodrošināt to, ka kuģis neiesaistīsies NNN zvejā. Šāda situācija ir pretrunā arī *FAO* Karoga valsts darbības brīvprātīgo vadlīniju 31., 32. un 33. punktam, kurā noteikts, ka karoga valstīm jāievieš savu kuģu kontroles režīmi un ka jābūt izveidotam noteikumu izpildes režīmam, kas cita starpā ietver spēju atklāt piemērojamo tiesību aktu, noteikumu un starptautisko saglabāšanas un pārvaldības pasākumu pārkāpumus un veikt to izpildes darbības. Visbeidzot, minēto trūkumu dēļ ir iespējams, ka šie kuģi var darboties nelikumīgi un ka to nozveja netiek paziņota.

(24) Ņemot vērā Komoru Salu iestāžu paziņojumus, Komisija konstatēja, ka Komoru Salu karoga kuģu saraksts nav konsolidēts. Iestādei, kas atbild par zvejniecību, nav konkrētas informācijas par Komoru Salu kuģiem, kuri zvejo ārpus Komoru Salu EEZ, savukārt iestādei, kas atbild par kuģu reģistrāciju, ir tikai daļēja informācija par Komoru Salu reģistra stāvokli. Pretēji NNN zvejas SRP 40. punktā un *FAO* Karoga valsts darbības brīvprātīgo vadlīniju 19. punktā minētajiem ieteikumiem iestādes, kas atbild par kuģu reģistrāciju, un iestādes, kas atbild par zvejniecību, savstarpēji nesadarbojas un neapmainās ar informāciju. Nepildot šo prasību, Komoru Salas pārkāpj arī *UNCLOS* 94. panta 2. punkta b) apakšpunktu. Tās neievēro arī ieteikumu, kas iekļauts NNN zvejas SRP 42. punktā, kurā noteikts, ka ikvienai valstij ir jāuztur kuģu reģistrs, kurā norādīti tās karoga kuģu vārdi un parametri.

(25) Iekšējās sadarbības trūkums, kas aprakstīts 24. apsvērumā, ir pretrunā ar apņemšanos, kādu Komoru Salu iestādes 2011. gada oktobrī izteikušas Eiropas Savienībai, proti, izveidot ciešāku sadarbību starp iestādēm, kas atbild par kuģu reģistrāciju, un iestādēm, kas atbild par zvejniecību ([7]).

(26) Tas, ka nenotiek sadarbība starp iestādēm, kas atbild par kuģu reģistrāciju, un iestādēm, kas atbild par zvejniecību, mazina Komoru Salu spēju uzraudzīt savas flotes apmēru un kapacitāti, un tas dod nelegāliem operatoriem iespēju slepus darboties zem Komoru Salu karoga, nebaidoties tikt atklātiem.

(27) Komisija ir konstatējusi, ka sadarbības trūkumu starp iestādēm, kas atbild par kuģu reģistrāciju, un iestādēm, kas atbild par zvejniecību, pasliktina tas, ka reģistrācijas procesā ir iesaistītas privātas ārzonas sabiedrības, kas atbild par kuģu iekļaušanu reģistrā un var piešķirt pagaidu reģistrācijas apliecības.

(28) Turklāt par reģistrāciju atbildīgā iestāde pirms tāda kuģa reģistrācijas, kurš vēlas zvejot ārpus Komoru Salu EEZ, nemeklē informāciju RZPO izveidotajos NNN zvejas kuģu sarakstos. Tas ir pretrunā NNN zvejas SRP 36. punktam,

([4]) Starptautiskais nelegālās, nereģistrētās un neregulētās zvejas aizkavēšanas, novēršanas un izskaušanas rīcības plāns, Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācija, 2001.

([5]) Karoga valsts darbības brīvprātīgās vadlīnijas, 2014. gada marts, no vietnes http://www.fao.org/3/a-mk052e.pdf.

([6]) Informācija no *Greenpeace, Esperanza West Africa Expedition 2014*, 2015. gada maijs, no vietnes http://www.greenpeace.org/eastasia/publications/reports/oceans/2015/Africas-fisheries-paradise-at-a-crossroads/.

([7]) Sk. 2. zemsvītras piezīmi.

kurā noteikts, ka karoga valstīm būtu jāizvairās no situācijas, kad to karogu izmanto kuģi, kuri iepriekš pieļāvuši neatbilstības. Tas liecina arī par to, ka vēl ir jāizstrādā stabilas reģistrācijas procedūras un ka NNN zvejas darbību risks Komoru Salu flotē ir augsts.

(29) Pamatojoties uz informāciju, kas apkopota Komoru Salu apmeklējumā 2015. gada maijā, Komisija ir konstatējusi arī to, ka trīs Komoru Salu kuģiem bija atļauts darboties Komoru Salu ūdeņos bez kuģu satelītnovērošanas sistēmas (*VMS*) un bez novērotāja uz kuģa. Tas ir pretrunā *UNCLOS* 94. panta 1. un 2. punktam. Tā neatbilst arī NNN zvejas SRP 24. punktam. Turklāt šie kuģi noteiktajā termiņā nepaziņoja Komoru Salu iestādēm uz kuģa esošos zivju daudzumus pirms izkraušanas Komoru Salās. Tas ir pretrunā NNN zvejas SRP 55. punktam, kurā noteikts, ka, pirms kuģim tiek atļauts ieiet ostā, valstij ir jāprasa, lai kuģis cita starpā pietiekamu laiku iepriekš sniegtu paziņojumu par ieiešanu ostā, ziņas par zvejas reisu un zivju daudzumu uz kuģa, lai iestādes varētu izsvērt, vai kuģis var būt iesaistījies vai palīdzējis NNN zvejā. Šāda situācija nozīmē, ka nav iespējams garantēt to, ka produkti, kuru izcelsme ir šie kuģi, nav iegūti NNN zvejā.

(30) Saskaņā ar NNN zvejas regulas 31. panta 4. punkta b) apakšpunktu Komisija pārbaudīja arī Komoru Salu īstenotos pasākumus attiecībā uz NNN zvejā iegūtu zvejas produktu pieejamību to tirgū.

(31) Ņemot vērā situāciju, kas aprakstīta 22., 23. un 25. apsvērumā, zivju vai zivju produktu izsekojamību negatīvi ietekmē uzraudzības, kontroles un pārraudzības trūkums, Komoru Salu reģistra stāvoklis un nepietiekama sadarbība starp iestādēm, kas atbild par reģistrāciju, un iestādēm, kas atbild par zvejniecību.

(32) No informācijas, kas iegūta no Komoru Salu iestādēm, izriet, ka Komoru Salu kuģi, kuriem atļauts darboties Komoru Salu EEZ, ir izmantojuši zvejas žurnālus, kurus operatori sagatavojuši Šrilankas valodās. Komoru Salu zvejas inspektori šīs valodas nepārvalda. Informācija, kas iegūta Komoru Salu apmeklējumā 2015. gada maijā, liecina, ka Komoru Salu iestādes nav pabeigušas izstrādāt savu zvejas žurnāla paraugu. Ja tiek izmantoti zvejas žurnāli, kas sagatavoti valodā, kuru nepārvalda Komoru Salu zvejas inspektori, nodrošināt izsekojamību nav iespējams. Šāda situācija arī mazina pārredzamību un ir pretrunā NNN zvejas SRP 24. punktam un Karoga valsts darbības brīvprātīgo vadlīniju 33. punktam, kurā noteikts, ka ir jānodrošina visaptveroša un faktiska zvejas darbību kontrole no to sākuma līdz pat galamērķim, ietverot izkraušanu. Šāda situācija ir pretrunā arī NNN zvejas SRP 71. punktam, kurā paredzēts, ka valstīm būtu jāveic pasākumi, lai uzlabotu savu tirgu pārredzamību nolūkā nodrošināt zivju vai zivju produktu izsekojamību.

(33) Jāatgādina, ka 23. apsvērums liecina par to, ka Komoru Salu iestādes nekādā veidā nekontrolē Komoru Salu kuģus, kuri zvejo ārpus Komoru Salu EEZ. Šiem kuģiem nav zvejas žurnālu, kas būtu paredzēti uzrādīšanai Komoru Salu iestādēm, un tie nepārraida Komoru Salu iestādēm informāciju ne par savām zvejas darbībām, ne izkraušanu, ne pārkraušanu citā kuģī. Tas ir pretrunā *UNCLOS* 94. pantam un neatbilst arī ieteikumiem NNN zvejas SRP 24. un 35. punktā, kā arī *FAO* Karoga valsts darbības brīvprātīgo vadlīniju 33. punktā, jo tas nozīmē, ka nav iespējams garantēt to zivju vai zivju produktu izsekojamību, kuru izcelsme ir šie kuģi.

(34) *FAO* Rīcības kodeksa 11.2. un 11.3. punktā teikts, ka zivju un zvejas produktu starptautiskā tirdzniecība nedrīkst apdraudēt zvejniecību attīstības ilgtspējību un ka tās pamatā jābūt pārredzamiem pasākumiem, kā arī vienkāršiem un visaptverošiem normatīvajiem aktiem un administratīvajām procedūrām. Turklāt *FAO* Rīcības kodeksa 11.1.11. punktā noteikts, ka valstīm, uzlabojot tirgoto zivju un zvejas produktu izcelsmes identifikāciju, būtu jānodrošina tas, ka zivju un zvejas produktu starptautiskā un iekšzemes tirdzniecība ir saskaņā ar pienācīgu saglabāšanas un pārvaldības praksi. NNN zvejas SRP ir sniegti papildu norādījumi par starptautiski pieņemtiem tirgus pasākumiem (65.–76. punkts), kuri palīdz samazināt vai izskaust tirdzniecību ar NNN zvejā iegūtām zivīm un zvejas produktiem.

(35) No Komisijas apkopotās informācijas, kā arī Komoru Salu iestāžu paziņojumiem izriet, ka, lai gan Komoru Salās tiek attīstītas apstrādes rūpnīcas, stabila izsekojamības un sertifikācijas sistēma joprojām nav izveidota. Šāda situācija arī palielina risku, ka NNN zvejas darbībās iegūtus produktus varētu apstrādāt un tirgot ar Komoru Salu starpniecību.

(36) Ņemot vērā situāciju, kas paskaidrota šajā lēmuma iedaļā, un pamatojoties uz visiem Komisijas apkopotajiem faktiem, kā arī visiem valsts paziņojumiem, saskaņā ar NNN zvejas regulas 31. panta 3. punktu, 4. punkta a) apakšpunktu un 4. punkta b) apakšpunktu var secināt, ka Komoru Salas nav izpildījušas pienākumus, kas saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem tām kā karoga, ostas, piekrastes un tirgus valstij uzlikti attiecībā uz NNN zvejas kuģiem un NNN zveju, ko veic vai palīdz veikt tās karoga zvejas kuģi vai tās valstspiederīgie, un nav novērsušas NNN zvejā iegūtu zvejas produktu iekļūšanu savā tirgū.

3.2. **Nesadarbošanās un noteikumu neizpilde (NNN zvejas regulas 31. panta 5. punkts)**

(37) Saskaņā ar 31. panta 5. punkta a) apakšpunktu Komisija analizēja savu sadarbību ar Komoru Salām, lai pārliecinātos, vai abas puses ir reāli sadarbojušās, atbildot uz jautājumiem, sniedzot informāciju vai izmeklējot lietas, kas saistītas ar NNN zveju un ar to saistītām darbībām.

(38) Lai gan Komoru Salu zvejniecības iestādes apmeklējuma laikā kopumā sadarbojās, tās neatbildēja uz turpmākiem informācijas pieprasījumiem. Komisija konstatēja, ka šo nevēlēšanos sadarboties vēl pasliktina Komoru Salu reģistra stāvoklis un nepietiekamā sadarbība starp iestādēm, kas atbild par kuģu reģistrāciju, un iestādēm, kas atbild par zvejniecību, kā secināts 3.1. iedaļā.

(39) Turklāt, kā atgādināts 25. apsvērumā, jautājums par nepietiekamo sadarbību starp iestādēm, kas atbild par kuģu reģistrāciju, un iestādēm, kas atbild par zvejniecību, būtu bijis jārisina saskaņā ar apņemšanos, kuru Komoru Salas izteica 2011. gada oktobrī, proti, izveidot ciešāku sadarbību šo iestāžu starpā ([8]). Kā konstatēts 3.1. iedaļā, attiecībā uz šo būtisko trūkumu uzlabojumi ir nelieli vai to nav vispār, un Komoru Salu iestādes nav pildījušas savu apņemšanos.

(40) Komisijas apmeklējumā 2015. gada maijā Komoru Salu iestādes informēja Komisiju par to, ka tās nevar iesniegt Jūras kodeksu, kura spēkā stāšanās ir gaidāma. Pēc tam Komisija nav nedz informēta par dokumenta stāšanos spēkā, nedz saņēmusi tā eksemplāru.

(41) Turklāt Komoru Salu iestādes tika aicinātas iesniegt Komisijai zvejas kuģu un ar zveju saistīto kuģu sarakstu. Šā saraksta kopija Komisijai nav iesniegta.

(42) Lai kopumā novērtētu, vai Komoru Salas pilda savus karoga valsts pienākumus, Komisija analizēja arī to, vai Komoru Salas sadarbojas ar citām valstīm cīņā pret NNN zveju.

(43) Komisija ir konstatējusi, ka Komoru Salas sadarbojas ar Indijas okeāna valstīm, tomēr tās nesadarbojas ar trešām valstīm, kuras atrodas ārpus šā reģiona un kuru ūdeņos darbojas Komoru Salu kuģi. Kā paskaidrots 24. apsvērumā, šādas sadarbības trūkuma cēlonis varētu būt apstāklis, ka Komoru Salu iestādēm par attiecīgajiem kuģiem ir nepilnīga informācija vai tās nav vispār. Šāda situācija, kas sasaucas ar 3.1. iedaļas konstatējumiem, liecina par to, ka netiek ievērots ieteikums NNN zvejas SRP 28. punktā, kurā noteikts, ka valstīm jākoordinē savas darbības un jāsadarbojas cīņā pret NNN zveju. Šādā situācijā netiek ievērots arī NNN zvejas SRP 31. punkts, kurā noteikts, ka karoga valstīm jāapsver iespēja ar citām valstīm noslēgt nolīgumus vai vienošanās un citādi sadarboties, lai īstenotu piemērojamos tiesību aktus un saglabāšanas un pārvaldības pasākumus vai noteikumus, kas pieņemti valsts, reģionālā vai pasaules līmenī.

(44) Saskaņā ar 31. panta 5. punkta b) apakšpunktu Komisija analizēja pašreizējos noteikumu izpildes pasākumus, kas pieņemti, lai Komoru Salās aizkavētu, novērstu un izskaustu NNN zveju.

(45) Komisija konstatēja, ka Komoru Salu iestādes nav ziņojušas, ka būtu veikušas pasākumus attiecībā uz 23. apsvērumā minētajiem kuģiem, kuri 2014. gadā veica darbības, kas ietver pārkraušanu citā kuģī jūrā pie Rietumāfrikas krasta.

([8]) Sk. 2. zemsvītras piezīmi.

(46) Ņemot vērā 21. un 23. apsvērumā minēto informāciju un Komoru Salu sniegtos paziņojumus, Komisija konstatēja, ka Komoru Salu iestādes zināja, ka Komoru Salu karoga kuģi, darbojoties ārpus Komoru Salu EEZ un veicot izkraušanu Rietumāfrikā un Āzijā, pārkāpj Komoru Salu tiesību aktus un prasības. Tomēr Komisija konstatēja, ka Komoru Salu iestādes attiecībā uz šiem kuģiem nav veikušas noteikumu izpildes pasākumus.

(47) Turklāt 2015. gada maija apmeklējuma laikā Komisija konstatēja, ka Komoru Salu flotes lielākā daļa nepārraida *VMS* informāciju Komoru Salu iestādēm. Šāda situācija parāda, ka iestādes nespēj uzraudzīt Komoru Salu kuģu darbības, un mazina iestāžu spēju faktiski nodrošināt dažādām attiecīgajām jomām piemērojamo noteikumu izpildi. Šī situācija, ko pasliktina nepietiekama iekšējā sadarbība un sadarbība ar trešām valstīm, rada optimālu vidi NNN zvejas darbību izvēršanai.

(48) Situācija, kas aprakstīta 45.–47. apsvērumā, ir pretrunā *UNCLOS* 94. pantam. Tā ir pretrunā arī ieteikumiem veikt noteikumu izpildes pasākumus attiecībā uz NNN zvejas darbībām un piemērot pietiekami bargas sankcijas par šādām darbībām, lai faktiski aizkavētu, novērstu un izskaustu NNN zveju un neļautu pārkāpējiem gūt labumu no šādas zvejas, kā noteikts *FAO* Rīcības kodeksa 8.2.7. punktā, NNN zvejas SRP 21. punktā un *FAO* Karoga valsts darbības brīvprātīgo vadlīniju 31.–33., 35. un 38. punktā.

(49) Attiecībā uz Komoru Salu zivsaimniecības tiesisko regulējumu Komisijas 2015. gada maija apmeklējuma laikā Komoru Salu iestādes atzina, ka jāturpina izstrādāt Zvejniecības un akvakultūras kodeksa īstenošanas dokumenti, lai nodrošinātu valsts tiesību aktu un piemērojamo starptautisko un reģionālo noteikumu konsekvenci.

(50) Turklāt Komoru Salu Zvejniecības un akvakultūras kodeksā kuģi, kas veic ar zveju saistītas darbības, nav iekļauti termina "zvejas kuģi" definīcijā. Turklāt, lai gan Komoru Salu tiesiskais regulējums attiecas uz smagiem pārkāpumiem, kas definēti starptautiskajos tiesību aktos, Komoru Salu tiesiskajā regulējumā nav skaidri definēta NNN zveja un nav paredzēti noteikumu izpildes pasākumi un sankcijas valstspiederīgajiem, kuri atbalsta NNN zveju vai ir iesaistījušies šādā zvejā, kā izklāstīts NNN zvejas SRP 18. punktā. Attiecībā uz sankciju sistēmu jānorāda, ka saistībā ar rūpnieciskās zvejas darbībām paredzētā naudas soda apmēra pamatā ir maksa par licenci. Tomēr Komoru Salu tiesību aktos paredzētās zvejas licenču kategorijas attiecas tikai uz tunzivīm. Tāpēc gadījumos, kad pārkāpumus izdarījusi rūpnieciskās zvejas flote, kas zvejo bentisko vai pelaģisko sugu zivis, attiecīgus naudas sodus piemērot nav iespējams, jo nav atbilstošu maksu par licencēm. Tas nozīmē, ka Komoru Salu sankciju sistēma nav pietiekami atturoša.

(51) Turklāt Komoru Salām nav nacionāla inspekciju plāna, lai nodrošinātu saskaņotu politiku attiecībā uz Komoru Salu flotes darbību kontroli. Ņemot vērā Komoru Salu flotes apmēru un tās attīstības izredzes ([9]), Komoru Salām nav pietiekama skaita novērotāju.

(52) Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas tautas attīstības indeksu (*UNHDI*) Komoru Salas ir valsts ar zemu tautas attīstības indeksu, 2013. gadā ([10]) tā bija 159. no 187 valstīm. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1905/2006 ([11]) II pielikumā Komoru Salas iekļautas vismazāk attīstīto valstu kategorijā saskaņā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Attīstības veicināšanas komitejas sagatavoto 2015. gada 1. janvāra sarakstu ar oficiālās attīstības palīdzības saņēmējiem ([12]).

(53) Neraugoties uz analīzi 52. apsvērumā, jānorāda arī, ka, pamatojoties uz informāciju, kas izriet no Komisijas apmeklējuma 2015. gada maijā, nevar uzskatīt, ka Komoru Salām trūktu finansiālo resursu. Tām drīzāk trūkst administratīvās vides, kas vajadzīga, lai tās faktiski un rezultatīvi pildītu savus pienākumus karoga, piekrastes, ostas un tirgus valsts statusā.

(54) Ņemot vērā šajā iedaļā izklāstīto situāciju un pamatojoties uz visiem Komisijas apkopotajiem faktiem, kā arī uz visiem Komoru Salu paziņojumiem, saskaņā ar NNN zvejas regulas 31. panta 3. un 5. punktu varētu secināt, ka sadarbošanās un noteikumu izpildes ziņā Komoru Salas nav izpildījušas savus pienākumus saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem.

([9]) Informācija no http://www.iotc.org/sites/default/files/documents/2015/03/IOTC-2015-CoC12-05_Add_1E_Collection_of_fleet_development_plans.pdf.

([10]) Informācija no http://hdr.undp.org/en/content/table-1-human-development-index-and-its-components.

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1905/2006, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā (OV L 378, 27.12.2006., 41. lpp.).

([12]) Informācija no http://www.oecd.org/dac/stats/documentupload/DAC%20List%20of%20ODA%20Recipients%202014%20final.pdf.

3.3. **Starptautisko noteikumu neīstenošana (NNN zvejas regulas 31. panta 6. punkts)**

(55) Komoru Salas 1994. gadā ir ratificējušas *UNCLOS* un ir *IOTC* un *SWIOFC* līgumslēdzēja puse.

(56) Saskaņā ar 31. panta 6. punkta b) apakšpunktu Komisija analizēja visu informāciju, kas attiecas uz Komoru Salām kā uz *IOTC* un *SWIOFC* līgumslēdzēju pusi.

(57) Saskaņā ar informāciju, kas iegūta no *IOTC* 2015. gada 23. martā sagatavotā atbilstības ziņojuma par Komoru Salām ([13]), 2014. gadā ir konstatēti vairāki atkārtoti neatbilstības gadījumi. Proti, Komoru Salas nav ziņojušas par haizivju nominālo nozveju, kā prasīts *IOTC* Rezolūcijā 05/05, nav ziņojušas par haizivju nozveju un zvejas piepūli, kā prasīts *IOTC* Rezolūcijā 05/05, nav ziņojušas par haizivju izmēru sadalījumu, kā prasīts *IOTC* Rezolūcijā 05/05, nav ziņojušas par to ārvalstu kuģu nozveju un zvejas piepūli, kas ar riņķvadu zvejo Komoru Salu EEZ, kā prasīts *IOTC* Rezolūcijā 10/02, un nav ieviesušas novērotāju shēmu attiecībā uz paraugu ņemšanu nerūpnieciskajā zvejā, kā prasīts *IOTC* Rezolūcijā 11/04.

(58) Ir konstatēti arī vienreizēji pārkāpumi. Komoru Salas nav ziņojušas par piekrastes zvejniecību nominālo nozveju, kā prasīts *IOTC* Rezolūcijā 10/02, nav ziņojušas par piekrastes zvejniecību nozveju un zvejas piepūli, kā prasīts *IOTC* Rezolūcijā 10/02, un nav ziņojušas par zivju izmēru sadalījumu piekrastes zvejniecībās, kā prasīts *IOTC* Rezolūcijā 10/02.

(59) Tas, ka Komoru Salas neievēro *IOTC* noteikumus, pierāda Komoru Salu nespēju pildīt karoga valsts pienākumus, kas noteikti *UNCLOS* 94. pantā. Tas pierāda arī to, ka Komoru Salas neievēro ieteikumus *FAO* Karoga valsts darbības brīvprātīgo vadlīniju 31.–33., 35. un 38. punktā un NNN zvejas SRP 24. punktā.

(60) Izņemot *IOTC* un *SWIOFC*, Komoru Salas nav citu RZPO līgumslēdzēja puse. Tā kā Komoru Salu flote darbojas ne tikai Indijas okeāna reģionā, šis konstatējums liecina par nepietiekamiem Komoru Salu centieniem pildīt pienākumus, kas noteikti *UNCLOS*, jo īpaši tās 117. un 118. pantā.

(61) Izņemot *UNCLOS*, Komoru Salas nav ratificējušas nevienu citu starptautisku juridisko instrumentu, kas saistīts ar zvejniecības pārvaldību. Ņemot vērā to, ka transzonālo un tālu migrējošo zivju sugu krājumi Komoru Salām ir svarīgi, šis konstatējums liecina par nepietiekamiem Komoru Salu centieniem pildīt karoga, piekrastes, ostas un tirgus valsts pienākumus, kas noteikti *UNCLOS*, jo īpaši tās 63. un 64. pantā.

(62) Turklāt, lai gan Komoru Salās tiek būvētas ostas infrastruktūras, kas paredzētas zvejas darbībām, valsts nav ratificējusi *FAO* 2009. gada Nolīgumu par ostas valsts pasākumiem.

(63) Darbības, ko Komoru Salas veic, lai īstenotu starptautiskos instrumentus, neatbilst ieteikumiem NNN zvejas SRP 11. punktā, kurā valstis mudinātas prioritārā kārtā ratificēt vai pieņemt Apvienoto Nāciju Organizācijas Nolīgumu par *UNCLOS* īstenošanu attiecībā uz transzonālo zivju krājumu un tālu migrējošo zivju krājumu saglabāšanu un pārvaldību (*UNFSA*) un *FAO* Atbilstības nolīgumu, vai pievienoties minētajiem nolīgumiem. Tās neievēro arī 14. punktu, kurā noteikts, ka valstīm pilnībā un faktiski jāīsteno Rīcības kodekss un saistītie starptautiskie rīcības plāni.

(64) Pretēji ieteikumiem NNN zvejas SRP 25.–27. punktā Komoru Salas nav izstrādājušas nacionālu rīcības plānu cīņai pret NNN zveju.

(65) Turklāt, kā minēts 27. apsvērumā, Komisija apmeklējuma laikā konstatēja, ka Komoru Salu reģistra pārvaldība ir daļēji deleģēta privātai sabiedrībai, kas atrodas ārpus Komoru Salām. Pamatojoties uz Komisijas apkopoto informāciju, kā arī uz Komoru Salu sniegtajiem paziņojumiem, varēja secināt, ka Komoru Salas nepārliecinās, vai to karoga kuģiem ir patiesa saikne ar valsti. Tas ir pretrunā *UNCLOS* 91. pantam, kurā noteikts, ka ir jābūt patiesai saiknei starp karoga valsti un tās kuģiem.

(66) Ņemot vērā šajā lēmuma iedaļā paskaidroto situāciju un pamatojoties uz visiem Komisijas apkopotajiem faktiem, kā arī uz visiem valsts paziņojumiem, saskaņā ar NNN zvejas regulas 31. panta 3. un 6. punktu var secināt, ka Komoru Salas nav izpildījušas pienākumus, kuri starptautiskajos tiesību aktos tai uzlikti attiecībā uz starptautiskajiem noteikumiem, regulējumiem un saglabāšanas un pārvaldības pasākumiem.

([13]) Informācija no http://www.iotc.org/sites/default/files/documents/2015/04/IOTC-2015-CoC12-CR04E-Comoros.pdf.

3.4. **Jaunattīstības valstu īpašie ierobežojumi (NNN zvejas regulas 31. panta 7. punkts)**

(67) Jāatgādina, ka saskaņā ar *UNHDI* Komoru Salas ir valsts ar zemu tautas attīstības indeksu, 2013. gadā tā bija 159. no 187 valstīm ([14]). Jāatgādina arī, ka saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1905/2006 Komoru Salas iekļautas vismazāk attīstīto valstu kategorijā saskaņā ar ESAO Attīstības veicināšanas komitejas 2015. gada 1. janvāra sarakstu ar oficiālās attīstības palīdzības saņēmējiem ([15]).

(68) Lai gan kopumā valstij zināmā mērā varētu būt ierobežotas spējas attiecībā uz uzraudzību, kontroli un pārraudzību, Komoru Salu konkrētie, attīstības līmeņa radītie ierobežojumi nevar attaisnot nepilnības, kas norādītas iepriekšējās iedaļās. Jo īpaši tas attiecas uz Komoru Salu reģistra stāvokli un to, ka daļa Komoru Salu flotes netiek kontrolēta ar *VMS*, lai gan Komoru Salām ir funkcionējošs Zvejas uzraudzības centrs un tās spēj uzraudzīt darbības, kas tiek veiktas to EEZ.

(69) Šķiet, ka konstatētos trūkumus galvenokārt radījusi nepiemērota administratīvā vide, kuras dēļ Komoru Salas nespēj faktiski un rezultatīvi pildīt savus pienākumus karoga, piekrastes, ostas un tirgus valsts statusā. Šo situāciju pasliktina Komoru Salu flotes un tās darbības apgabala lieluma nesamērīgums.

(70) Jānorāda arī, ka Eiropas Savienība un Komoru Salu Savienība ir noslēgušas partnerattiecību nolīgumu zivsaimniecības nozarē ([16]). Šā nolīguma spēkā esošajā protokolā ([17]) Komoru Salām paredzētais finansiālais ieguldījums ietver arī finansiālu atbalstu nozarei. Nozares finansiālā atbalsta mērķis ir veicināt ilgtspējīgas zvejniecības attīstību, stiprinot administratīvās un zinātniskās spējas, ko paredzēts panākt, galveno uzmanību pievēršot ilgtspējīgai zvejniecības pārvaldībai, uzraudzībai, kontrolei un pārraudzībai. Minētajām darbībām vajadzētu palīdzēt Komoru Salām izpildīt pienākumus, kas starptautiskajos noteikumos tām paredzēti karoga, ostas, piekrastes un tirgus valsts statusā, un apkarot NNN zveju.

(71) Turklāt Komoru Salas saņem atbalstu arī no reģionālām iniciatīvām, piemēram, projekta *SmartFish*, kuru finansē Eiropas Savienība un īsteno Indijas okeāna komisija (*IOC*); projekta mērķis cita starpā ir cīņa pret NNN zveju, izmantojot kopīgus resursus, informācijas apmaiņu, apmācību un funkcionējošu uzraudzības, kontroles un pārraudzības shēmu izstrādi.

(72) Ņemot vērā šajā iedaļā paskaidroto situāciju un pamatojoties uz visiem Komisijas apkopotajiem faktiem, kā arī uz visiem valsts paziņojumiem, saskaņā ar NNN zvejas regulas 31. panta 7. punktu var secināt, ka Komoru Salu attīstības līmenis varētu būt tas, kas pasliktina zvejniecības pārvaldības stāvokli un vispārējo darbību. Tomēr, ņemot vērā konstatēto Komoru Salu trūkumu būtību, ar Komoru Salu attīstības līmeni nevar pilnībā attaisnot vai citādi pamatot Komoru Salu kā karoga, ostas, piekrastes vai tirgus valsts vispārējo veikumu attiecībā uz zvejniecībām un pasākumu nepietiekamību, lai novērstu, aizkavētu un izskaustu NNN zveju.

4. **SECINĀJUMS PAR NESADARBĪGAS TREŠĀS VALSTS STATUSA NOTEIKŠANAS IESPĒJAMĪBU**

(73) Ņemot vērā izdarītos secinājumus attiecībā uz to, ka Komoru Salas kā karoga, ostas, piekrastes vai tirgus valsts nav izpildījušas savus starptautiskajos tiesību aktos noteiktos pienākumus un nav veikusi pasākumus, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu NNN zveju, saskaņā ar NNN zvejas regulas 32. pantu būtu jāpaziņo minētajai valstij par iespējamību, ka Komisija var tai noteikt nesadarbīgas trešās valsts statusu NNN zvejas apkarošanā.

(74) Saskaņā ar NNN zvejas regulas 32. panta 1. punktu Komisijai būtu jāpaziņo Komoru Salām par iespējamību, ka tām var tikt noteikts nesadarbīgas trešās valsts statuss. Turklāt Komisijai attiecībā uz Komoru Salām būtu jāveic visi NNN zvejas regulas 32. pantā minētie pasākumi. Lai nodrošinātu pareizu pārvaldību, būtu jānosaka termiņš, kurā minētā valsts var sniegt rakstisku atbildi uz šo paziņojumu un labot situāciju.

([14]) Sk. 10. zemsvītras piezīmi.
([15]) Sk. 12. zemsvītras piezīmi.
([16]) Sk. 3. zemsvītras piezīmi.
([17]) Padomes 2013. gada 16. decembra Lēmums 2013/786/ES par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu protokolu starp Eiropas Savienību un Komoru Salu Savienību, ar kuru nosaka zvejas iespējas un finansiālo ieguldījumu, kas paredzēts starp abām Pusēm spēkā esošajā Partnerattiecību nolīgumā zivsaimniecības nozarē (OV L 349, 21.12.2013., 4. lpp.), un Protokols starp Eiropas Savienību un Komoru Salu Savienību, ar kuru nosaka zvejas iespējas un finansiālo ieguldījumu, kas paredzēts starp abām Pusēm spēkā esošajā Partnerattiecību nolīgumā zivsaimniecības nozarē (OV L 349, 21.12.2013., 5. lpp.).

(75) Turklāt būtu jānorāda, ka paziņošana Komoru Salām par iespējamību, ka tās var tikt noteiktas par valsti, kuru Komisija uzskata par nesadarbīgu valsti šā lēmuma īstenošanas nolūkā, nedz kavē Komisiju vai Padomi veikt turpmākus pasākumus, nedz arī automātiski nozīmē, ka tādi tiks veikti nesadarbīgo valstu noteikšanas un šādu valstu saraksta izveides nolūkā,

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

Vienīgais pants

Komoru Salu Savienībai paziņo par iespējamību, ka Komisija var to noteikt par nesadarbīgu trešo valsti cīņā pret nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju.

Briselē, 2015. gada 1. oktobrī

Komisijas vārdā –

Komisijas loceklis

Karmenu VELLA